

EXPUNERE DE MOTIVE

După mai bine de 20 de ani de tranziție, în care piața s-a dezvoltat haotic, iar statul a devenit tot mai mic, fără însă să se întărească, societatea românească este profund dezechilibrată.

Pe fondul polarizării sociale, a înjustiției și a corupției, s-au acumulat frustrări și nemulțumiri sociale ce nu mai pot fi ignorate. **Statul nu mai poate asista neputincios în fața nedreptății sociale.** Rolul său este acela de a interveni pentru a asigura respectarea legii și a oferi cetățenilor condiții egale pentru dezvoltare.

Societatea românească de astăzi este divizată într-o manieră profund distructivă, care îi împiedică dezvoltarea. Foarte puțini oameni dețin majoritatea veniturilor, iar restul societății este condamnată la sărăcie și izolare, cu foarte puține șanse de a reuși să își depășească condiția, într-o societate în care nedreptatea, ilegalitatea și corupția nu sunt pedepsite. Sursa clivajului este deopotrivă culturală și instituțională, având la bază trei elemente intercorelate, esențiale pentru funcționarea oricărei societăți: muncă-avere-lege.

Astfel, cea mai mare parte a populației, formată din oameni care încearcă să-și asigure prin muncă cinstită resursele necesare unei vieți decente se vede umilită și batjocorită de cei care, profitând de slăbiciunea statului, obțin într-un timp foarte scurt, fără prea mari eforturi și ocolind legea, resurse foarte mari, nemeritate. Această ultimă categorie de cetățeni blochează de fapt accesul celorlalți la dezvoltare. **Multe din averile acumulate în România în ultimii ani s-au obținut prin încălcarea legii**, iar pretenția că piața trebuie lăsată să regleze toate nedreptățile nu se susține decât atunci când piața este liberă, ceea ce nu este cazul în România.

România are nevoie de oameni bogați, de oameni care să investească, să inoveze, de oameni care să creeze capitalul și să susțină munca. Dar, în același timp, România are nevoie de reguli și de mecanisme funcționale care să dea fiecărui cetățean garanția că averea și bunurile sale sunt protejate. În acest moment, statul protejează averile indiferent dacă acestea au sau nu acoperire în munca și în veniturile obținute. Bunurile dobândite în urma unei acțiuni infracționale rămân în proprietatea persoanei respective, chiar dacă aceasta a fost condamnată de instanță pentru acțiunile sale ilegale. Averile ce nu pot fi dovedite ca ilicite rămân în proprietatea unor persoane condamnate pentru infracțiuni, deși acestea nu sunt obținute prin muncă cinstită, fiind, de cele mai multe ori, rezultatul, direct sau indirect, al acțiunii infracționale. Aceasta este una din sursele injustiției sociale și în acest punct trebuie intervenit.

În aprilie 2011, câștigul salarial mediu nominal net, în România, a fost de 1.498 lei, conform Institutului Național de Statistică. **Aceeași sursă arată că, peste două treimi din salariații români (69,5%) primesc un salariu net mai mic de 1.500 lei brut.**

23% dintre angajați au un salariu net cuprins între 1.500 și 3.000 de lei, majoritatea acestora nedepășind un salariu net de 2.100 de lei. 4,9% dintre angajații români câștigau în toamna anului trecut între 3.000 și 5.000 de lei brut, iar 2,6% obțineau peste 5.000 de lei brut, aceștia fiind cel mai bine plătiți salariați din economie.

Cu toate acestea, **există mulți români care dețin bunuri ce depășesc cu mult posibilitățile lor financiare oficiale. Prin urmare, aceștia fie nu sunt integrați decât parțial sau deloc în sistemul fiscal, fie obțin venituri din activități ilegale**

(infracționale). Aceasta este o realitate de necontestat, iar autoritățile statului trebuie să acționeze pentru a restabili legalitatea și justiția socială.

Prin prezenta propunere legislativă se dorește întărirea legislației existente și dotarea instituțiilor statului cu instrumente mult mai ferme și mai eficiente de luptă împotriva infracționalității. Dacă organele judiciare se simt în acest moment neputincioase în fața unor situații în care există indicii clare asupra discrepanței dintre veniturile legal obținute și declarate de către o persoană și banii sau bunurile pe care aceasta le deține, prin adoptarea acestei legi, ele vor putea să acționeze neîngrădit în apărarea interesului național.

Având în vedere prevederile Deciziei-cadru nr.212/2005 a Consiliului Uniunii Europene referitoare la confiscarea extinsă, precum și obligațiile pe care România și le-a asumat ca stat comunitar, **transpunerea în legislația națională a conceptului și a practicii confiscării extinse devine o necesitate.**

Conform dispozițiilor art.2 alin.1 al Deciziei-cadru 2005/212/JAI a Consiliului, din 24 februarie 2005, privind confiscarea produselor, a instrumentelor și a bunurilor având legătură cu infracțiunea, fiecare stat membru trebuie să ia măsurile necesare care să-i permită confiscarea, în totalitate sau în parte, a instrumentelor și produselor obținute prin infracțiuni sau a bunurilor care corespund acestor produse.

De asemenea, confiscarea extinsă a averii trebuie să funcționeze și în cazul unor persoane apropiate celei condamnate pentru o infracțiune comisă în cadrul unei organizații criminale, astfel cum este definită în Planul de acțiune 98/733/JAI din 21 decembrie 1998 sau care este prevăzută de Decizia-cadru 2002/475/JAI a Consiliului din 13 iunie 2002 privind combaterea terorismului (conform Deciziei-cadru 2005/212/JAI a Consiliului). **Astfel, prezenta propunere legislativă prevede posibilitatea confiscării, totale sau parțiale, a bunurilor obținute de asociații persoanei respective și a bunurilor transferate unei persoane juridice asupra căreia persoana respectivă exercită o influență determinantă.**

O astfel de reglementare funcționează deja în majoritatea statelor europene, iar Curtea de la Strasbourg a considerat-o ca fiind în concordanță cu standardele în materia drepturilor omului.

Adoptarea acestei legi constituie nu doar o obligație de tip normativ a României, în calitate de membru al Uniunii Europene, ci și un act de justiție morală cu importante implicații sociale.

Având în vedere cele arătate, am elaborat propunerea legislativă privind regimul juridic al averilor ilicite pe care, în conformitate cu prevederile art. 74 și 75 din Constituție, republicată, o supunem Parlamentului spre dezbateră și adoptare.

Inițiatori,

Victor Ponta - Deputat PSD

Crin Antonescu - Senator PNL

Dan Șova - Senator PSD

Valeriu Zgonea - Deputat PSD

Mihai Voicu - Deputat PNL

Mihai Voicu - Deputat PNL

